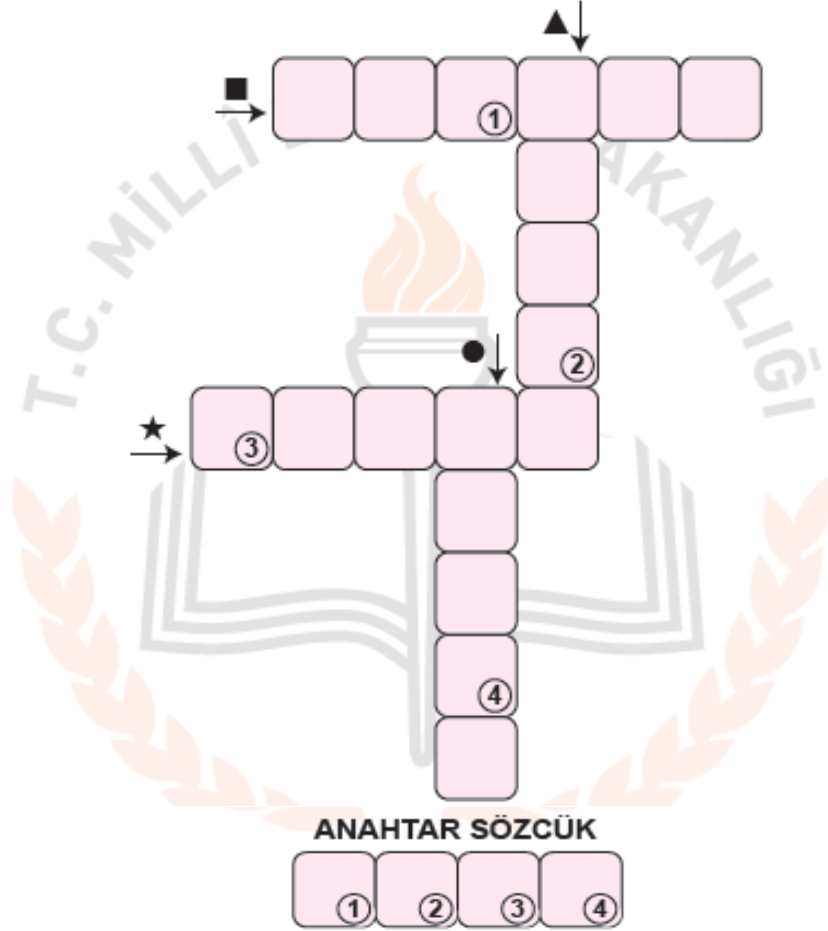

MEB ÖRNEK SORULAR

1. Birbirine yardım eden fertlerden oluşan topluluklar, engelleri daha kolay aşır üst düzey başarılar elde edebilir. İnsanın geçmişinde gördüğümüz ve onu dünyada baskın tür hâline getiren sosyal ve kültürel gelişimin arkasında böyle bir gerçeklik yatar.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları "■, ★, ●, ▲" simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- Benzerleri arasında, güç ve önem bakımından başta gelen.
- ★ Bir nesnenin, bir kimsenin başka nesne veya kimselere göre değer ve yücelik derecesi.
- Bir şeyin gerçekleşmesini önleyen sebep.
- ▲ Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen.

ANAHTAR SÖZCÜK

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) S E N A B) S A L I
- C) S A Y I D) S A D E

3. Yazarın hikâyelerindeki karakterler, çoğunlukla zor koşullar altında yaşayan insanlardır. O, var olma mücadelesi içindeki bu karakterleri, güçlü bir gözlem yeteneğine ve içgörüyeye dayanarak son derece canlı biçimde betimler. Hatta yakın arkadaşı olan Cemal Süreya, onun hikâyelerindeki kişiler için şöyle der: "Onun kişilerine iğne batırsan kan çıkar."

Bu metindeki altı çizili cümlede, sözü edilen hikâye karakterlerinin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Etkileyiciliği
- B) Özgünlüğü
- C) Gerçekçiliği
- D) Evrenselliği

2. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

- Mübalağa (abartma); bir niteliği, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
- Tezat (karşıtlık), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.
- İntak (konuşturma), insan dışındaki bir varlığın konuşurulmasıyla oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Gözümde bir damla su, deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
- B) Özlediğin hayatı buldun mu bilmem
Gözlerinde hâlâ hüzün var gibi
- C) Nazlı yârdan kem haberler geliyor
Dostlarım ağlıyor, düşman gülüyor
- D) Küçük bir çeşmeyim yurdumun
Unutulmuş bir dağında

4. İnsanların ellerine bakılarak karakterlerine dair hükümler çıkarmak çok eski dönemlerden kalma bir yöntemdir. Bu yöntem, Osmanlıda özellikle sarayda çalıştırılacak kişilerin seçiminde önemli bir değerlendirme aracı olmuştur. Bu yönetime göre,

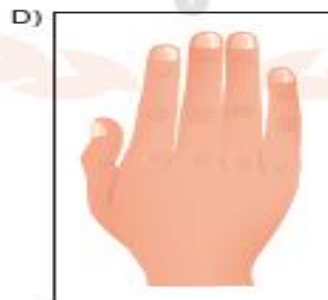
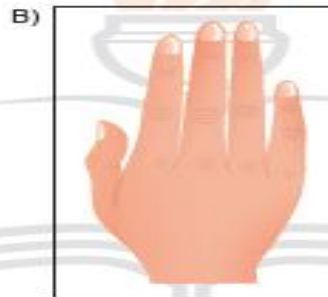
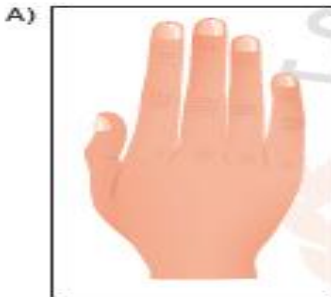
- Yüzük parmağı işaret parmağından uzun olan kişiler, risk almaya açık bir yapıya sahiptir.
- İşaret parmağı ile yüzük parmağı eşit olanlar, hiçbir konuda aşırı gitmezler.
- Orta parmağı ile yüzük parmağı eşit olanlar, ömürlerini serüven arayışı içinde geçirir.

Parmakların şekline göre de karakter tahlili yapılmaktadır. Örneğin,

- Parmakları sivri olanlar, güzel ve etkili konuşur; güçlü bir hayal gücüne sahiptir.
- Konik parmaklı kişiler, kimsenin etkisinde kalmadan kendi başına karar almak isteyen bir yapıya sahiptir.
- Köşeli parmakları olanlar, olaylara sakin ve temkinli yaklaşır.

Buna göre maceraperest ve özgürlüğüne düşkün bir kişinin parmak yapısının aşağıdakilerden hangisine benzer olması beklenir?

5. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda - - - -, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde - - - -, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünen kişileri anlatmak için - - - - deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) çizmeyi aşmak
B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
C) renk vermemek
D) kazdığı kuyuya düşmek
6. Alışverişlerde vaktimizin çoğu, gıda reyonlarında hangi ürünün daha sağlıklı olduğuna karar vermekle geçiyor. Kimi zaman doğru kararlar veriyor, kimi zaman da "Acaba gerçekten ne yiyoruz?" sorusuyla eve dönüyoruz. Özellikle yaz aylarında gıdaların paketlenmesine ve saklanma koşullarına daha fazla dikkat etmek gerekiyor. Bunlara dikkat edilmezse gıdalarda, hastalıklara neden olan bakteriler oluşabiliyor. Bir grup araştırmacı, bu sorunun çözümüne katkı sağlayabilmek için bir algılayıcı (sensör) geliştirdi. Esnek film şeklinde olan ve gıda ambalajlarının içine yerleştirilebilen bu algılayıcı, insanlarda hastalıkların oluşmasına neden olan bakterileri belirlediğinde ışık yayıyor.

Bu metinde sözü edilen algılayıcının üretilme amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paketlenmiş yiyeceklerde bakteri oluşumunu engellemek
B) Gıdalarda zararlı bakteri olup olmadığını tespit etmek
C) Yiyeceklerde bakteri oluşumuna neden olan durumları saptamak
D) Hazır gıdalarla doğal gıdalar arasındaki farkı göstermek
7. Türk sanatında süslemelerin ve onları oluşturan motiflerin ayrı bir önemi vardır. Her biri evrensel bir dile sahip olan motifler kültürümüzde çeşitliliği, renkliliği ve zenginliğiyle dikkat çekmektedir. Tarihten günümüze yetişen nice nakkaş, hattat ve ressam, eserlerini motiflerin binbir renk ve biçimiyle süslemiştir. Türk sanatında kullanılan bu motiflerden biri "ışın"dır. Bir ışık kaynağından çıkarak her yöne yayılan ışık demeti şeklinde oluşturulan bu motif, özellikle Osmanlı armalarında kullanılmıştır. Sürekliliği yansıtan "çarkıfelek" motifi; dünyanın dönüşünü, devinimi ve hayatı anlatır. Bu motifte, merkezden dışa doğru açılan çizgiler, rüzgârgülü gibi tek yönde şekillendirilerek oluşturulmuştur. Bir diğer motif olan "zencerek", belli bir düzenle birbirinin içinden geçirilmiş iplere benzeyen yapısından dolayı "mutluluk düğümü" olarak adlandırılmaktadır. Sonsuzluğu simgeleyen bu motif; güç, birlik ve mutluluğu da temsil eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen motiflerden biri değildir?

8. I. sorunlarına çözüm ararken
II. toplumun özelliklerini göz önünde
III. bir eğitim sisteminin
IV. o sistemi oluşturan kültürün ve
V. bulundurmamak gerekir

Numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. Kerem, Leyla, Merve, Nihat ve Osman adlı kişiler, A ve B filmlerine gitmiştir. Bu kişilerin gittikleri filmlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Her bir kişi sadece bir filme gitmiştir.
- Üç kişi A filmine gitmiştir.
- Merve ve Nihat aynı filme gitmiştir.
- Leyla ve Osman'ın gittiği filmler farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle B filmine gitmiştir?

- A) Osman B) Merve C) Kerem D) Leyla

10. Gazeteci:

(I) - - - -

Yazar:

– Bir film düşünün. Filmdeki kişileri, olayların ayrıntılarını beyninize kaydetmekte hiç zorlanmıyorsunuz. Çünkü bu bilgiler duygularla birlikte giriyor zihninize. Edebiyat da beyni duygusal olarak uyarıyor ve bilgiler bu uyarının açtığı kapılardan girip beyne yerleşiyor. Ben de yazdığım bu kitapta matematiği, duygularla birlikte vererek sevdirmeye çalıştım.

Gazeteci:

(II) - - - -

Yazar:

– Kaliteli kitaplara ulaşmak zor değil aslında. Bunu sağlamanın yöntemi, anne ve babaların kitap okumayı sevmeleri. Anne ve babasını kitap okurken gören çocuk, okumayı sever. Okumayı seven insan, süreç içinde kaliteli kitabı tanır hâle gelir. Kaliteli kitaptan anlayan okurlar, yazarları da iyi kitap üretmeye zorlar. Seçici okurun olduğu yerde, kolaya kaçan yazar ve yayıncılar barınmaz. Kaliteli kitaplar böyle bir ortamda üretilir ve bunlara ulaşılması daha kolay olur.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Çocuklar için yazılan bazı hikâyelerde matematiğin konu edilmesini nasıl karşılıyorsunuz?
(II) Bir kitabın kaliteli olup olmadığını nasıl anlarsınız?
- B) (I) Matematiği çocuklar için eğlenceli hâle getiren bu kitabı neden yazdınız?
(II) Çocukların nitelikli kitaplara ulaşabilmesinin yolu nereden geçiyor?
- C) (I) Bu kitabı, çocuklara matematiği sevdirmek için mi yazdınız?
(II) Ülkemizde yapılan çocuk yayıncılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- D) (I) Çocukları bilimsel çalışmalarla, sanatla, felsefeyle, matematikle tanıştırmada edebiyatın rolü nedir?
(II) Nitelikli okur olmanın yolunun hangi aşamalardan geçtiğini düşünüyorsunuz?

11. Sanatçı, "Bugün hikâye, hayatımızın neresinde duruyor?" sorusu üzerinde düşünen, konuşan, tartışan bir eser ortaya koymuştur. Eserin metinlerine atılan başlıklar, az söz ile çok şey ifade etme özelliği gösteriyor. Başlıkları bu şekilde değerlendirmemin sebebi, onların metnin içeriğini dört başı mamur bir şekilde kuşatmasıdır. Kelime tekrarlarına kolay kolay düşmemesi, incelemelerini çalاکalem değil, söylediklerinin önünü ve arkasını doldurarak yapması gibi birçok neden, sanatçının güçlü bir kalemi olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Gelişigüzel B) Anlaşılması güç
C) Kısa ve öz anlatım D) Eksiksiz, kusursuz

12. Köyünden çıkıp zaman zaman aramıza katılan ve büyük bir halk şairi olan Âşık Veysel'le Ankara'da tanışmıştım. Olgunluğu, dürüstlüğü ve inceliğiyle beni kendisine hayran bırakan şair; bildiğini tam biliyor, bilmediğini samimiyetle söylüyordu. Hayatında önemli bir yere sahip olan sazını çalarken, ektiği buğdayı biçen bir köylü kadar doğaldı. Aynı doğallığı sazına şiir söylerken de gösteren şairin şiirlerinin çıkış noktasını insan ve vatan sevgisi, yaşama sevinci, kardeşlik duygusu ve barış özlemi oluşturuyor. Yenilikleri ve bilimsel gelişmeleri dikkatle takip eden Âşık Veysel, şiirlerinde bu konulara da yer vermiştir. Şiirlerini, yaşadığı topraktan beslenerek oluşturan Veysel'in ne kadar kendine mahsus bir tadı olduğunu ona yakından bakan herkes fark eder.

Âşık Veysel'e ait aşağıdaki dörtlüklerden hangisi, bu metinde sözü edilen konulardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Avrupa Asya ayrı bir kıta
Bir yıllık yol idi deveye ata
Uçaklar sığdırdı beş on saate
Daha neler çıkar, dur belli değil
- B) Her ferdin hakkı var, bizindir vatan
Babamız, dedemiz döktüler al kan
Hudut boylarında can verip yatan
Saygıyla anarız, şehit diyerek
- C) Gezdim dere tepe niceler gibi
Yağmurlu karanlık geceler gibi
Bir gemi deryada bocalar gibi
Geçirdim günümü gaflet içinde
- D) Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlarsam ağladın, gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan mı aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma

13. Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, semt vb.) büyük harfle başlar.

Uyarı: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde vb. sözcükler küçük harfle başlar.

- Yer adlarındaki ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre,

- I. Dedem, geçen yıl bana bembeyaz bir Van kedisi almıştı.
- II. Türkiye'nin en önemli ulaşım noktalarından biri de Zigana geçididir.
- III. Marmaris'te bulunan Selimiye Köyü ziyaretçi akınına uğruyor.
- IV. Yarın akşam İç Anadolu'nun kuzey kesimlerinde yağış bekleniyor.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve IV.

14. Birden çok yüklemli cümlelerde öznenin bütün yüklemlerle uyumlu olması gerekir. Aksi takdirde özne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu ortaya çıkar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Herkes doğayı korumak için elinden geleni yapmalı, sorumluluktan kaçmamalıdır.
- B) Akşamları ben müzik dinlemeyi, kardeşim ise kitap okumayı tercih ediyordu.
- C) Memleketime bir an önce dönmek istiyorum çünkü çok özledim.
- D) Güneş her gün dünyamızı aydınlatıyor, sevinç ve mutluluk veriyordu.

15. Bazı sözcükler isim-fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın ismi olur. Bunlar filimsi olarak kabul edilmez. Örneğin "Tatlı yemek istiyorum." cümlesindeki "yemek" sözcüğü filimsidir, "Çok güzel bir yemek yaptım." cümlesindeki "yemek" sözcüğü ise isimdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde filimsi eki aldığı hâlde, kalıplaşarak bir varlığı veya kavramı karşılayan sözcük yoktur?

- A) Görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?
- B) Bir bebeğin gülüşü hangi insanı mutlu etmez?
- C) Sofrada, haşlanmış yumurta ve kavurma vardı.
- D) Çakmak, kibritten önce bulunmuştur.